

doen te hebben met een uitmendende bastaard, waarbij de factor voor rood domineert.

In verband hiermee merkt de heer Waage op, dat 't lastig is zoo uit te maken hoe deze afwijkende vorm is ontstaan, daar 't materiaal niet voldoende geïsoleerd is geweest en niet nageteld. Wie is de ouderplant, die de factor rood heeft geleverd of hebben we hier een geval van kryptomerie? Inderdaad hebben we hier een merkwaardig verschijnsel, dat doet denken aan periklinale chimaeren. Doelbewuste kweekproeven zullen met deze afwijkende geslachten worden gedaan.

Pater Schmitz antwoordt hierop, dat het zich splitsen in twee vormen, onder de uiteengezette omstandigheden, z.i. toch wel wijst op (sexuele) hybriden. Hij toont hierna nog eenige paddestoelen, terwijl de Voorzitter eenige me-

dedeelingen doet, die in dit nummer, blz. 143—144, zijn afgedrukt.

De heer Tilman houdt een interessante lezing over „'t Leven der Bijen.”

Na de oorzaken van den achteruitgang der bijenteelt te hebben genoemd, bespreekt hij achtereenvolgens den bouw van koningin, werkbij en dar. 't Werk, dat ieder te doen heeft, de bruiloftsvlucht, de broedverzorging, 't zwermen worden besproken. Uitvoerig stond spreker stil bij de rasverbetering, waarbij gelet moet worden op de geslachtsdieren Koningin en Dar. Na een opwekking tot bestudeering van 't rijke bijenleven, besloot de spreker zijn vlotte voordracht. Nog eenige vragen werden door hem beantwoord, waarna de Voorzitter te ongeveer half negen de geanimeerde vergadering sloot.

AVIFAUNA der Nederlandsche Provincie Limburg,

benevens eene vergelijking met die der aangrenzende gebieden, door

P. A. HENS, Valkenburg L.

78. *Turdus viscivorus viscivorus* L. Groote Lijster. — Volksn.: Dikke Lijster, Appel-lijster, Groote Oostlijster en Kraker. Duitsch : Misteldrossel. Fransch : Grive draine.

Broedvogel en doortreckker; eenige overwinteren althans in Zuid-Limburg regelmatig. In dat gedeelte in de laatste 15 à 20 jaren zeer in aantal toegenomen.

Waargenomen in :

Gebied I. Broedt vrij algemeen te Houthem en Valkenburg, zelf in parken in de bebouwde kom, o.a. 11 April 1923 vluchtige jongen in het park van den Heer G. Wehry te Valkenburg. — In de laatste jaren opvallend talrijk in deze gemeenten. In de collectie Merckelbach bevinden zich twee legsels afkomstig uit het Ravensbosch te Houthem van 12 Mei 1908 en 27 Mei 1910, terwijl de collectie Nillesen een ♀ bevat, hetwelk 22 Februari 1907 te Rolduc bij Kerkrade werd bemachtigd als mede een juvenaal voorwerp, 28 Juni 1916, afkomstig van Gulpen. Ook broedvogel te Meerssen (♂, 13 Mei 1924, coll. Hens).

Het schijnt, dat de vogels, zoodra de jongen vluchtig zijn, zich in troepen, bestaande uit meerdere families, vereenigen en dan eind Juli en Augustus reeds rondzwerven. Ik heb dit reeds meerdere jaren te Houthem kunnen vaststellen. Deze troepen bestaan zoowel uit jonge als uit oude vogels. De eigelijke trek begint echter eerst in October.

De soort werd vervolgens nog waargenomen te Doenrade, gem. Oirsbeek (1 Dec. 1917, coll. Mus. Natuurh. Gen. Maastricht).

Gebied II. Voorjaarsdoortrekker in de omgeving van Steijl (Riotte. Ardea. 1913. p. 85).

Gebied III. In het late najaar enkele malen waargenomen in de omgeving van Swalmen bij Roermond. De Heer H. Vallen zag ook

24 April 1910 een paartje ter plaatse. Na de groote boschbranden bij Elmp (Rijnprovincie) op 28 Augustus 1911 en volgende dagen, zag hij in de omgeving van genoemde gemeente Swalmen eenige exemplaren, welke vermoedelijk door het vuur op Hollandsch gebied gedreven waren. — De soort broedt echter ook nu nog niet te Swalmen en omgeving (H. Vallen).

Volgens Nillesen (Natuurh. Gen. Jaarb. 1913. p. 118) zou deze Lijster door Dr. Tesch broedend gevonden zijn nabij het station Vlodrop.

Den 29 April 1922 zag ik een zingend voorwerp in een bosch tusschen het station Sus-teren en de Duitse grens. Vermoedelijk is de soort daar ook broedvogel.

Gebied IV. De Heer J. Vallen zag (1921) jonge vogels dezer lijstersoort bij Ottersum, alwaar zij volgens hem zeer waarschijnlijk ook broedt.

Gebied V. In de collectie Beckers bevindt zich een exemplaar in 1901 in de omgeving van Weert gevangen. De Heer J. Esser te Helden-Panningen meent de soort broedend te hebben waargenomen in een dennenbosch op de grens van Limburg en Noord-Brabant. Dat de vogel inderdaad als broedvogel in dit gebied voorkomt, wordt bewezen door een mededeeling van den bekenden öoloog, den Heer Tj. de Vries te Amsterdam, volgens welke hij op 27 Mei 1919 een nest met 2 eieren dezer soort gevonden heeft te Oostrum, gemeente Venray. Ook in April 1924 broedde deze Lijster te Venray (F. v. Baar).

In de Rijnprovincie behalve doortrekker en wintervogel een zeer sporadische broedvogel. Langs onze grens alleen broedend gevonden

in de Kreis München-Gladbach (le Roi. V. f. d. R. p. 280 en „Beiträge” p. 127).

Dubois vermeldt de soort voor België als : „Commune aux passages, mais en partie sédentaire ; un petit nombre de couples nichent

„dans le pays”. (N. R. d. O. p. 200). In het arrondissement Verviers een vrij algemeene broedvogel : „Des couples assez nombreux nichent en toutes régions”. (L. Coopman. Le Gerfaut. 1921. p. 112).

79. *Turdus philomelus philomelus* Brehm. (= *Turdus musicus* auct. errore!) — Oostelijke Zanglijster. — Duitsch: Singdrossel. Fransch: Grive chanteuse.

De groote scharen Zanglijsters, welke ook onze provincie op den trek in voor- en najaar bezoeken, behooren voor een deel tot deze subspecies, welke zich van de Engelsche en Nederlandsche voornamelijk onderscheidt door de meer grijze- in plaats van bruin-olijfkleurige bovenzijde, hetgeen vooral op onderrug en stuitveeren goed in het oog valt.

In voor- en najaar in wisselend aantal algemeen op den doortrek. Ik verzamelde dezen vorm o.a. in de het najaar in de omgeving van Roermond en in het voorjaar te Houthem. Typische exemplaren : 3 ♀♀, respect. 8, 14 en 20 April 1923, Houthem, in mijn collectie.

80. *Turdus philomelus* subspecies ? — Zanglijster. Volksn.: Zingliester.

Broedvogel in steeds toenemend aantal door geheel de provincie, doch nergens zoo talrijk als in het Midden en Noorden des lands. Is in Limburg meer boschvogel, welke zich weinig of niet in de parken en tuinen in- of nabij bebouwde kommen ophoudt. — Werd soms ook in den winter waargenomen, doch is het niet uitgemaakt of deze vogels tot den Oostelijken dan wel tot den hier broedenden vorm behoorden.

Waargenomen in :

Gebied I. Voor een dertig à veertigtal jaren volgens mededeeling van wijlen den Heer A. Smeets te Valkenburg, in die omgeving als broedvogel onbekend. Heeft zich daar langzamerhand gevestigd en komt nu vrij algemeen als broedvogel voor in het Geuldal van Gulpen tot Maastricht. In de omgeving van Rolduc gem. Kerkrade, voor het eerst broedend gevonden in 1911. Thans daar algemeen (legsels in coll. Merckelbach). Te Heerlen en omgeving zag ik tusschen de jaren 1913—1917 de soort in den broedtijd nimmer. Alleen op 19 en 20 Juli 1916 nam ik telkens één exemplaar waar nabij Welten, gem. Heerlen.

Ik trof de soort in den zomer van 1919 vrij talrijk in de bosschen te Bunde en Geulle. Wijders werd zij in dit gebied broedend gevonden te Eijgelshoven (legsel uit 1906 in de coll. Merckelbach) en Gulpen (legsel uit 1914 in de coll. W. Hellebrekers).

Gebied II. Doortrekker, o.a. te Asselt

81. *Turdus musicus* L. (= *Turdus iliacus* auct. errore!) — Koperwiek. — Volksn.: Liester, Fransche Liester en Krammes vogel. Duitsch: Weindrossel.

Fransch: Grive mauvis.

In de geheele provincie talrijk doortrekkend in voor- en najaar en wel in Maart-April en

Of deze subspecies ook in de Rijnprovincie voorkomt, is wel waarschijnlijk, doch mij uit de literatuur niet bekend. Toen le Roi en Freih. Geyr von Schweppenburg hun „Beiträge” in 1912 uitgaven, was de Westelijke vorm reeds bekend en afgescheiden van den Oostelijken (Hartert. Bull. B.O.C. XXIII. p. 54. 1909), doch de schrijvers maakten hiervan geen melding en noemden de West-Duitsche broedvogels zoowel als de doortrekkers nog met den ouden naam *Turdus musicus* L. 1766.

In België komt de Oostelijke vorm regelmatig op den trek (Le Gerfaut. 1913. p. 77).

(H. Vallen) en te Steijl (Riotte. Ardea. 1913. p. 85).

Gebied III. Broedvogel in klein aantal in de bosschen om het Kasteel Hillenraad te Swalmen. Te Roermond zag ik in den broedtijd deze Lijster nimmer. Zij is, gelijk gezegd, in Limburg nog geen stadsvogel geworden zooals in het Midden en Noorden van Nederland.

Den 29 April 1922 vond ik verscheidene zingende exemplaren verspreid in de afgelegen bosschen tusschen het station Susteren en de Duitse grens. Vermoedelijk waren dit broedvogels.

Gebied IV. Broedend waargenomen in de omgeving van Ottersum (J. Vallen).

Gebied V. Broedvogel en doortrekker. Op den trek waargenomen om Weert, Nuthem, Haelen, Helden-Panningen (J. Esser) enz. De soort broedt in dit gebied o.a. in de omgeving van Venray (F. van Baar), Weert (J. de Haan) en Nederweert (Knapen).

In de Rijnprovincie als broedvogel in aantal verminderd ! Broedt langs onze grens o.a. te Kaen, Viersener Bruch en Aachen (le Roi. V. f. d. R. p. 279). In België, o.a. in het arrondissement Verviers een gewone broedvogel (L. Coopman. Le Gerfaut. 1921. p. 112). Bij Antwerpen overwinterende vogels bleken tot den Engelschen vorm *Clarkei* te behooren (Ridder G. van Havre. Le Gerfaut. 1919. p. 28).

October tot eind November. Is de winter niet te streng, dan blijft een deel hier rondzwerven,

o.a. 8 Januari 1921 enkele vluchten en in Januari 1923 zeer veel te Houthem enz. Uiterste datums : 5 October 1909, omgeving van Roermond — 26 April 1908, Maasniel en 24 April 1922, Houthem.

In de Rijnprovincie (le Roi. V. f. d. R. p.

82. *Turdus torquatus torquatus* L. Beflijster. Volksn.: Kransvogel en Bandliester (bij Maastricht). Duitsch : Ringdrossel. Fransch : Grive à plastron blanc.

Doortrekker in gering aantal van eind September tot in November en in April en Mei. Afgaande op verschillende mededeelingen zoowel als eigen waarneming, heeft het er veel van als of de soort in de laatste 15 à 20 jaren steeds zeldzamer is geworden. — Waargenomen in :

Gebied I. In voor- en najaar regelmatig in enkele exemplaren op den trek. Ik noteerde voor Houthem : 1 October 1918 een exemplaar (J. Knols), 17 April 1920 ♀ aldaar verzameld. Op 12, 13 en 14 Mei 1922 zag jachtopziener J. Knols in het Ravensbosch te Houthem telkens één (hetzelfde ?) exemplaar, hetwelk een weinig zong. Daarna dat jaar niet meer waargenomen. Den 7den April 1923 verzamelde ik wederom een voorwerp ter plaatse, terwijl 11 April d.a.v. nog 2 stuks in de nabijheid gezien werden. — Nillesen ontving 10 October 1910 een ♂ juv. van Roldue, gem. Kerkrade.

Gebied II. In de collectie Nillesen bevindt zich een ♀ 2 Mei 1908 te Maasbracht verzameld. Riotte zag in een reeks van jaren slechts eens een exemplaar bij Steijl en wel in den tuin van het Missiehuis aldaar van 7—11 October 1921.

Gebied III. Doortrekker in klein aantal o.a. te Swalmen (bewijsstukken in de coll. H. Vallen en in de mijne, o.a. een ♂ 29 September 1908 van daar).

Gebied IV. Op 9 Nov. 1922 werden 3 stuks waargenomen te Venlo.

Gebied V. Ik bezit een ♂ 5 October 1909 te Roggel gevangen. In de uitgebreide vogelcollectie van pastoor N. Beekers, die

83. *Turdus merula merula* L. Merel. — Volksn.: Mèl, Mäle, Smeirling en Mälder. Duitsch : Amsel. Fransch : Merle.

Voor ongeveer een vijftigtal jaren nog een schuwe boschvogel, is de soort thans algemeen zoowel in bosschen als tuinen en parken tot midden in de steden. In voor- en najaar trekken er veel hier door. Overigens is de soort, althans de oude vogels, standvogel, zelfs bij

280) en België (Dubois. N. R. d. O. p. 200) eveneens talrijk doortrekkend. Broedde in Mei 1912 te Heverlê (Brabant) en in 1910 te 's-Gravenwezel (Antwerpen) (Le Gerfaut. 1913. p. 59).

jaren lang in de omgeving van Weert verzamelde, bevinden zich geen Limburgsche exemplaren dezer lijstersoort. Dit is nog al opvallend. — Volgens den Heer F. van Baar wordt de soort in het najaar in de omgeving van Venray doortrekkend waargenomen, doch slechts in klein aantal. De Heer J. Esser bezit een exemplaar, in het najaar te Helden gevangen.

De Beflijster werd in Nederland zes malen broedend aangetroffen en wel in de provinciën Zuid-Holland; Groningen, Gelderland, Noord-Holland en Noord-Brabant (R. Baron Snouckacrt van Schauburg. Avifauna Nederlandica. p. 43). Uit Limburg zijn mij geen broedgevallen bekend.

Le Roi vermeldt de soort als de zeldzaamste der zes regelmatig doortrekkende lijstersoorten van 9 September tot eind October en einde Maart tot midden April (V. f. d. R. p. 284). Als laten datum van waarneming noemt hij 8 Mei 1879, Oberweseler Hochwald, Hunsrück („Beiträge” p. 128). Voor België vermeldt Dubois één broedgeval en wel in 1884 nabij Wavre (N. R. d. O. p. 201). In Le Gerfaut 1921, p. 112, worden nog drie broedgevallen van deze Lijster vermeld voor het arrondissement Verviers.

De gebergten van Midden-Europa bewonen den vorm *alpestris* (Brehm), heb ik in Limburg niet aangetroffen. Deze vorm werd ook slechts eens met zekerheid in de Rijnprovincie geconstateerd en wel op 14 Juli 1907, Erbeskopf, Hunsrück (le Roi u. H. Freih. Geyr von Schweppenburg „Beiträge” p. 128).

het strengste winterweer ; ♂♂ zoowel als ♀♀.

Ook in de Rijnprovincie (le Roi. V. f. d. R. p. 283) en in België (Dubois. N. R. d. O. p. 201) zeer algemeen.

GENUS : OENANTHE Vieill. 1816.

84. *Oenanthe oenanthe oenanthe* (L.) Tapuit. — Volksn.: Zandleuper, Wientepper en Duinkluif. Duitsch : Grauer Steinschmätzer. Fransch : Motteux cendré.

Zomervogel van de tweede helft van Maart en begin April tot in October. Uiterste datums : 15 Maart 1906 en 20 Maart 1910, Swalmen — 20 October 1909, Swalmen en 21 October 1911 Klimmen. Broedt op de heidevelden en ontgin-

ningen. Bewoner van vlakten. In Limburg een lokale broedvogel. Op den trek overal op bouwland, heidevelden en weiden. Waargenomen in :

Gebied I. In Zuid-Limburg zijn mij geen

broedplaatsen der soort bekend. De vogel verschijnt in dit gebied alleen op den trek in voorjaar, meestal in kleine troepjes, o.a. in de omgeving van Valkenburg, Houthem (April — 11 Mei 1922 en in Augustus — October), Maastricht, Berg en Terblijt, Bemelen, Hulsberg, Margraten, Klimmen (♂ ad 21 Oct. 1911) enz.

Zijn de hier laat in het voorjaar doortrekkende exemplaren Oostelijke broedvogels? Een ♂ ad. van 6 Mei 1921, Houthem heeft een vleugellengte van 96 m.m., een ♂ juv. van 11 Mei 1922 van dezelfde plaats een vleugellengte van 97 m.m. Geen groote maten derhalve.

Gebied II. Voornamelijk doortrekker o.a. bij Asselt (in het voorjaar van 1922 o.a. zeer talrijk. H. Vallen), Kessel (♂ 9 April 1912, coll. Hens), Steijl, alwaar ook ééns gebroed (1908) (Riotte. Ardea. 1913. p. 90), Well (♀ 2 Mei 1906, coll. Nillesen) enz.

Gebied III. Vrij algemeene broedvogel op de heidevelden langs de Limburgsch-Duitsche grens, o.a. tusschen Swalmen en Vlodrop

(coll. H. Vallen en Hens). Den 29 April 1922 zag ik twee stuks op een ontginning aan de Duitsche grens te Susteren.

Gebied IV. Broedvogel in de omgeving van Ottersum (J. Vallen).

Gebied V. In dit gebied bevinden zich de voor deze soort meest geschikte broedterreinen. De vogel broedt daar o.a. in de omgeving van Nunhem en Heithuizen, de omgeving van Weert (coll. Beckers), Helden-Panningen (J. Esser), Venray (F. van Baar. Eieren in de coll. Merckelbach), Well (coll. Nillesen) enz.

Ook in de Rijnprovincie als broedvogel lokaal verbreid o.a. langs onze grens bij Krickbeck, Odenkirchen, Aachen enz. (le Roi. V. f. d. R. p. 290). In België voornamelijk broedvogel in het bergachtige Z.O. deel, alhoewel ook elders nestelend (Dubois. N. R. d. O. p. 202). Vroeger algemeene broedvogel in het arrondissement Verviers; thans daar zeldzaam zonder verklaarbare redenen (L. Coopman. Le Gerfaut. 1921. p. 112).

85. *Oenanthe oenanthe leucorrhoa* (Gmel.) Groenlandsche Tapuit.

Deze subspecies, welke in Groenland, Labrador, op Ysland en de Faeröer broedt en zich van den Europeeschen vorm voornamelijk onderscheidt door hare grootte en intense kleur der onderzijde, werd 27 October 1907 bij Weert gevangen en kwam in het bezit van den Heer N. Beckers aldaar. De vogel, een jong ♂, bevindt zich thans in de coll. van den Heer Baron Snouckaert van Schauburg (Avifauna Neerlandica. p. 49). Behalve dit Limburgsche exemplaar zijn nog drie andere

exemplaren uit Nederland bekend, welke zich allen in het Rijks Museum van Natuurlijke Historie te Leiden bevinden (Notes from the Leyden Museum. Leyden. 1908. p. 195).

Deze subspecies werd nog niet in de Rijnprovincie waargenomen; wel in Hessen, alwaar Otto Kleinschmidt 6 April 1892 een ♂ ad. schoot tegenover Nierstein am Rhein (Berajah. Lief. I. 1905. p. 6).

Uit België geen vangsten bekend.

GENUS : SAXICOLA Bechst. 1802.

86. *Saxicola rubetra rubetra* (L.) Paapje. — Volksn.: Heitikske. Duitsch : Braunkehlchen. Fransch : Traquet tarier.

Zomervogel van April—October. Uiterste datums: 27 Maart 1910, Swalmen — 20 October 1909, Swalmen, 1 October 1921, Bemelen en 13 October 1922, 3 stuks te Houthem. Bewoont vlakke terreinen, liefst weilanden. Wordt door de geheele provincie, waar geschikt broedterrein is, aangetroffen. Waargenomen in:

Gebied I. Broedvogel in klein aantal in de weilanden, zoowel hoog- als laag gelegene. Als zoodanig waargenomen te Houthem, Oud-Valkenburg, Schin op Geulle, Heerlen, Voerendaal, Rolduc-Kerkrade (♀ 11 Mei 1908. coll. Nillesen), Wittem (legsel uit 1910 in coll. Merckelbach), Valkenburg (als voren uit 1906), Gulpen (legsel uit 1917 in coll. W. Hellebrekers) enz. enz.

Gebied II. Talrijk broedend in de wei-

landen langs de Maas o.a. bij Roermond, Asselt (H. Vallen), Steijl (Riotte. Ardea. 1913. p. 90) enz.

Gebied III. Broedvogel o.a. in de omgeving van Roermond en Swalmen. Te Susteren zag ik 29 April 1922 verschillende paartjes.

Gebied IV. Broedvogel in de omgeving van Ottersum (J. Vallen) en Gennep (juv. 1 Aug. 1906 in coll. Nillesen).

Gebied V. Talrijk broedend om Helden-Panningen (J. Esser); eveneens te Venray en Well (coll. Nillesen) enz.

In de vlakten der Rijnprovincie broedvogel; langs onze grens o.a. bij Krefeld en Dülken, Kreis München—Gladbach, Geilenkirchen, Aachen enz. (le Roi. V. f. d. R. p. 292). Ook in België algemeen o.a. in het arrondissement Verviers (L. Coopman. Le Gerfaut. 1921. p. 112).

87. *Saxicola torquata rubicola* (L.) Roodborsttapuit. — Deutsch: Schwarzkelchen. Fransch: Traquet rubicole.

Zomervogel van Maart—October en November. Uiterste datums: 2 Maart 1920, Houthem, 6 Maart 1910, Swalmen — 22 November 1912, Steijl (Riotte. Ardea. 1913. p. 91). Een enkele maal overwinterend, o.a. 1909—1910 bij Swalmen (H. Vallen).

Algemeen, zoowel in het hooge Zuiden als in het Maasdal en de vlakten van het Midden- en Noorden der provincie. Waargenomen in:

Gebied I. Gewone broedvogel, vooral langs de spoorbanen, o.a. bij Heerlen, Valkenburg, Meerssen, het traject Heerlen—Sittard, wijders te Houthem, Schin op Geulle, Eygelshoven (legsels uit 1910 in coll. Merckelbach) enz. De soort is in dit gebied veel talrijker dan het Paapje.

Gebied II. Broedt o.a. langs het Maasdal tusschen Maastricht en Sittard, bij Asselt (H. Vallen), Kessel en Steijl (Riotte. Ardea. 1913. p. 91). In dit gebied heeft het Paapje de overhand.

Gebied III. Gewone broedvogel op de heide nabij jonge denaanplantingen, ontginnin-

gen enz., o.a. op de heide tusschen Roermond en Vlodrop, om Swalmen, ja komt zelfs tot in Roermond. Zoo vond ik in 1911 een nest met jongen op de Algemeene Begraafplaats aldaar.

Gebied IV. Broedt o.a. in de omgeving van Ottersum (J. Vallen) en zeer waarschijnlijk ook te Arcen (♂ 11 April 1910 in coll. Nillesen).

Gebied V. Gewone broedvogel o.a. te Horn, Haelen, Nunhem, Heithuizen, Weert (coll. Beckers), Well (coll. Nillesen) enz. Ik zag 22 April 1924 een fraai ♂ nabij het station te Venray.

In de Rijnprovincie, ook langs onze grens, eveneens broedvogel, doch minder talrijk dan, het Paapje. Ook overwinterend (le Roi. V. f. d. R. p. 294). In België op vele plaatsen broedvogel; ook daar overwinterend waargenomen (Dubois. N. R. d. O. p. 202). In het arrondissement Verviers merkwaardigerwijze een zeldzame broedvogel (L. Coopman. Le Gerfaut. 1921. p. 112). Afsloten 29. VIII. 1924. (Wordt vervolgd).

Mitteilungen über allerlei Phoriden.

(Phoridae orb. terr., Diptera).

von

H. Schmitz S. J.

Nummer 6 bis 8.

6.

Die Beschreibung der in der vorigen Nummer erwähnten neuen Arten *Phalacrotophora* n. sp. ♀ und *Aphiochaeta consatigera* n. sp. ♂ wird in den Annal. Mus. Nat. Hungar. erfolgen. In der Beschreibung der eigentümlichen *Dohrniphora* muss es S. 131 Spalte 2 Zeile 11 v.o. heissen: die 4. Längsader erscheint ziemlich gerade, doch ist sie in der Mitte (durch Missbildung) eine Strecke weit ganz erloschen.

* * *

Pseudacteon lundbecki n. sp. ♂. — Es war mir schon immer unwahrscheinlich, dass in den Ameisenestern von Europa nur eine einzige *Pseudacteon*-Art leben sollte, während dieselbe Gattung in Nord- und Südamerika durch zahlreiche Arten vertreten ist. Ich gruppierte deshalb mein europäisches *Pseudacteon*-Material nach der Schwingerfarbe und siehe da! die ♂♂ mit schwarzen Schwingern zeigten an den Tastern und Flügeln konstante Unterschiede gegenüber den hellbeschwingerten. Jene stammen überdies alle von demselben Fundort Sittard (Holl. Limburg), während ich die gewöhnliche Art mit hellen Schwingern aus verschiedenen Gegenden besitze. Die Originalstücke Verralls hatten „schmutzig blass gelbe“ Halteren. Verrall beschreibt aller-

dings nur die Weibchen; wir können aber wohl voraussetzen, dass auch bei den zugehörigen ♂♂ die Halteren gelblich sind. Somit ist als direkte *Pseudacteon formicarum* Verrall eine Art mit hellen Schwingern zu betrachten, während die Sittarder Art noch keinen Namen besitzt. Unbeschrieben ist sie eigentlich nicht; denn gerade diese Art liegt der Beschreibung Lundbecks in *Diptera Danica* VI 426, 427 zugrunde; er hält sie für *Ps. formicarum*, bemerkt aber bereits S. 427 gegen Schluss: „My specimens seem to be darker than those originally described, they have the legs yellowish to nearly brownish yellow and the halteres blackish or brownish, while Verrall described both legs and halteres as pale yellow, and also Strobl; a Dutch specimen from Pater Schmitz is, however, similar in colour to my specimens“. Dieses holländische Specimen, das ich Herrn Lundbeck unter dem Namen *Ps. formicarum* Verr. mitteilte, wird eben auch ein ♂ von *Ps. lundbecki* aus der Gegend von Sittard gewesen sein; dort kommen beide *Pseudacteon*-Arten nebeneinander vor. Dem um die Kenntnis unserer europäischen Phoriden sehr verdienten dänischen Dipterologen sei die neue Art gewidmet.

Männchen: Siehe die Beschreibung bei Lundbeck l.c. Folgendes ist mit Rücksicht auf